Κλιματική αλλαγή και ευκαιρίες για πράσινη ανάπτυξη

Των **ΖΑΝ ΛΟΥ ΚΙΟΥΝ ΝΤΕΛΦΟΡΖ, ΤΖΟΝ ΚΙΤΤΜΕΡ, ΠΕΤΕΡ ΣΟΟΦ***

Η ενεργειακή ασφάλεια και η κλιματική αλλαγή απασχολούν έντονα όλες τις χώρες του κόσμου, μεγάλες και μικρές, ανεπτυγμένες και αναπτυσσόμενες, προμηθεύτριες και καταναλώτριες. Οι στόχοι και οι προτεραιότητες των πολιτικών ενεργειακής ασφάλειας και κλιματικής αλλαγής παρουσιάζονται συχνά ως αντικρουόμενοι. Στην πραγματικότητα αλληλοϋποστηρίζονται και αλληλοσυμπληρώνονται. Γιατί, όσοι υπολογισμοί κι αν έχουν γίνει για το πότε θα φτάσουν τα κοιτάσματα πετρελαίου στο μέγιστο όριό τους ή για τυχόν ανεκμετάλλευτα κοιτάσματα ορυκτών καυσίμων, είναι βέβαιο ότι η τιμή των ορυκτών καυσίμων θα αυξηθεί στο μέλλον, ενώ η ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές θα γίνεται ολοένα και φθηνότερη, καθώς οι σχετικές τεχνολογίες θα εξελίσσονται και θα αναπτύσσονται σε μεγέθη κλίμακας. Μια ασφαλής και βασιζόμενη σε διαφορετικές πηγές προσφορά ενέργειας θα προστάτευε τις οικονομίες από τις διακυμάνσεις των τιμών των καυσίμων, προστατεύοντας ταυτόχρονα και το περιβάλλον.

Η Βρετανία έδειξε αποφασισμένη να προχωρήσει σε μια πιο «πράσινη» οικονομία και έθεσε υποχρεωτικούς στόχους για τον περιορισμό των εκπομπών ρύπων στη χώρα. Εντός της Ε.Ε., η Βρετανία πιέζει για την υιοθέτηση ενός στόχου για τον περιορισμό των εκπομπών ρύπων σε ποσοστό τουλάχιστον 40% μέχρι το 2030. Επιπλέον, δημιούργησε ένα Διεθνές Ταμείο για το Κλίμα ύψους 3,9 δισ. στερλινών – περίπου 4,9 δισ. ευρώ– για να βοηθήσει τις αναπτυσσόμενες χώρες που είναι ευάλωτες στην κλιματική αλλαγή.

Η Γαλλία έχει υιοθετήσει τον στόχο της Ε.Ε. για τη μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 40% έως το 2030. Στο εσωτερικό, η Γαλλία αποφάσισε να αυξήσει το ποσοστό των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας επί του συνόλου της κατανάλωσης ενέργειας από 14% το 2012, σε 23% το 2020 και σε 32% το 2030. Την περίοδο 2012-2013, η Γαλλική Υπηρεσία Ανάπτυξης (AFD) διέθεσε 4,4 δισ. ευρώ (πάνω από 50% των πόρων της) σε δράσεις που προσέφεραν κλιματικά οφέλη σε αναπτυσσόμενες χώρες.

Η Γερμανία έχει θέσει στον εαυτό της τον φιλόδοξο στόχο της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 40% μέχρι το 2020. Η προσπάθεια αυτή στηρίζεται από τη λεγόμενη «Energiewende» (ενεργειακή επανάσταση) της Γερμανίας, στόχος της οποίας είναι η σταδιακή κατάργηση της πυρηνικής ενέργειας έως το 2021 και η δραματική μείωση της χρήσης ορυκτών καυσίμων με χρονικό ορίζοντα το 2050. Ο στόχος αυτός απαιτεί μια αλλαγή νοοτροπίας τόσο από τους καταναλωτές όσο και από τους παραγωγούς ενέργειας. Η Γερμανία θα συνεισφέρει έως 1 δισ. δολάρια για την αρχική κινητοποίηση πόρων του Πράσινου Ταμείου για το Κλίμα των Ηνωμένων Εθνών.

Έχει σημασία να δράσουμε τώρα για να εξασφαλίσουμε μακροπρόθεσμα οφέλη σε παγκόσμιο επίπεδο. Η ανάγκη για γρήγορη και συντονισμένη δράση επιτάσσει με τη σειρά της μια νέα παγκόσμια συμφωνία μέχρι τη διάσκεψη του 2015 στο Παρίσι.

Τα επίπεδα των επενδύσεων που απαιτούνται για να εξασφαλίσουμε ένα μέλλον με χαμηλή κατανάλωση ενώσεων άνθρακα και ένα βιώσιμο περιβάλλον είναι τόσο υψηλά που δεν είναι δυνατόν να καλυφθούν από μεμονωμένες χώρες ή μόνο από δημόσια χρηματοδότηση. Απαιτείται συνεργασία και σύμπραξη. Καμία χώρα, αναπτυσσόμενη, βιομηχανοποιημένη, μεγάλη ή μικρή δεν πρέπει να αφεθεί να αντιμετωπίσει την πρόκληση αυτή, ή τις συνέπειες και τους κινδύνους που αυτή συνεπάγεται, μόνη της. Μπορούμε να πετύχουμε, μόνο αν δράσουμε από κοινού.

Οι τρεις χώρες μας δρουν πράγματι από κοινού και βλέπουν ήδη τα οφέλη αυτής της συνεργασίας.

Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα της συνεργασίας αυτής είναι το πρόγραμμα NAMA (Nationally Appropriate Mitigation Actions), το οποίο ανακοινώθηκε στις 6 Δεκεμβρίου 2012 στη Διάσκεψη του ΟΗΕ για την Κλιματική Αλλαγή στην Ντόχα από το Γερμανικό Ομοσπονδιακό Υπουργείο Περιβάλλοντος, Προστασίας της Φύσης και Πυρηνικής Ασφάλειας (BMU) και το Βρετανικό Υπουργείο Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (DECC). Η Βρετανία και η Γερμανία έχουν διαθέσει μέχρι στιγμής 120 εκατομμύρια ευρώ για τη χρηματοδότηση δράσεων στο πλαίσιο αυτού του προγράμματος. Στόχος του προγράμματος NAMA είναι η στήριξη αναπτυσσόμενων χωρών που αναλαμβάνουν ηγετικό ρόλο στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και επιθυμούν να εφαρμόσουν βραχυπρόθεσμα ενέργειες μετριασμού της κλιματικής αλλαγής, κατάλληλες για τις ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούν στον δικό τους εθνικό χώρο, υιοθετώντας πολιτικές και πρακτικές για οικονομική ανάπτυξη με χαμηλή χρήση ενώσεων άνθρακα, χαμηλές εκπομπές άνθρακα.

Ένα δεύτερο παράδειγμα της αμοιβαίας συνεργασίας μας αφορά στις ενέργειές μας για τη διεξαγωγή μιας επιτυχημένης διάσκεψης για την κλιματική αλλαγή στο Παρίσι το 2015. Η επιτυχία της διάσκεψης αποτελεί βασική διπλωματική προτεραιότητα της Γαλλίας, η οποία είναι αποφασισμένη να κινητοποιήσει όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη για την επίτευξη μιας συμφωνίας που θα είναι δεσμευτική για όλους, εφαρμόσιμη απ' όλους και αρκετά φιλόδοξη για να περιορίσει την αύξηση της θερμοκρασίας στους 2 βαθμούς Κελσίου. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, η Γαλλία, η Γερμανία και η Βρετανία ενισχύουμε τη διπλωματική μας συνεργασία τόσο σε κεντρικό επίπεδο, όσο και μέσω των διπλωματικών μας αποστολών σ' ολόκληρο τον κόσμο.

Ενώνοντας τις δυνάμεις και τις προσπάθειές μας αναγνωρίζουμε ότι η προστασία του περιβάλλοντος και η αντιμετώπιση των συνεπειών της αναπόφευκτης κλιματικής αλλαγής είναι αναπόσπαστα τμήματα μιας ευφυούς εξωτερικής πολιτικής με γνώμονα το μέλλον. Έχει σημασία να δράσουμε τώρα για να εξασφαλίσουμε μακροπρόθεσμα οφέλη σε παγκόσμιο επίπεδο. Η ανάγκη για γρήγορη και συντονισμένη δράση επιτάσσει με τη σειρά της μια νέα παγκόσμια συμφωνία μέχρι τη διάσκεψη του 2015 στο Παρίσι. Οι εκπομπές αερίων σε παγκόσμιο επίπεδο πρέπει να φτάσουν έως το 2020 το μέγιστο όριό τους. Για αυτό απαιτείται μια συνολική προσέγγιση πέρα από επιμέρους κλάδους και σύνορα, σε εθνικό επίπεδο, αλλά και σε επίπεδο διεθνούς και περιφερειακής συνεργασίας. Η επιτυχής διαπραγμάτευση μιας νέας συμφωνίας είναι μια μεγάλη πρόκληση. Οποιαδήποτε τέτοια διεθνής συμφωνία θα είναι αποτελεσματική μόνο εάν οικοδομηθεί πάνω σε ισχυρές εθνικές πολιτικές για το κλίμα, που με τη σειρά τους θα βασίζονται σε εθνικές συναινέσεις. Η εξωτερική πολιτική μπορεί να βοηθήσει στην επίτευξη τέτοιων συναινέσεων. Διαθέτουμε την επιστημονική γνώση και την αναγκαία τεχνολογία. Τώρα χρειαζόμαστε τη διεθνή βούληση για να δράσουμε μαζί και να κάνουμε πραγματικότητα ένα νέο παγκόσμιο πλαίσιο. Ας αντιμετωπίσουμε αυτή την πρόκληση όλοι μαζί.

* Ο κ. Ζαν Λου Κιουν Ντελφόρζ είναι πρεσβευτής της Γαλλίας, ο κ. Τζον Κίτμερ πρεσβευτής της Μεγάλης Βρετανίας, και ο κ. Πέτερ Σόοφ πρεσβευτής της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας.